

ชด
JOURNAL

วารสารข่าวปศุสัตว์

กระบือปลักไทย

DNA ไทยที่ควรอนุรักษ์

สมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินี เสด็จพระราชดำเนินไปทรงร่วมเดิน และพระราชทานถ้วยรางวัล ในการแข่งขันวิ่ง โครงการ “รัน ฟอ์ วิลส์ 5” (Run for Wheels 5) วิ่งเพื่อให้หมาได้วิ่ง ครั้งที่ 5

วันอาทิตย์ที่ 11 มกราคม 2569 สมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินี เสด็จพระราชดำเนินไปทรงร่วมเดิน และพระราชทานถ้วยรางวัลในการแข่งขันวิ่ง โครงการ “รัน ฟอ์ วิลส์ 5 (Run for Wheels 5) วิ่งเพื่อให้หมาได้วิ่ง ครั้งที่ 5” ในส่วนของกรมปศุสัตว์ นำโดยนายสัตวแพทย์สมชวน รัตนมังคลานนท์ อธิบดีกรมปศุสัตว์ พร้อมด้วยเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง เฝ้ารับเสด็จฯ และร่วมเป็นเกียรติในพิธีฯ ณ หอประชุมใหญ่ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ บางเขน เขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร

การจัดงานการแข่งขันวิ่ง โครงการ “รัน ฟอ์ วิลส์ 5 (Run for Wheels 5) วิ่งเพื่อให้หมาได้วิ่ง ครั้งที่ 5” มีวัตถุประสงค์เพื่อนำเงินรายได้หลังหักค่าใช้จ่ายไปจัดทำวีลแชร์ให้แก่สัตว์พิการ และสนับสนุนจัดซื้อเครื่องมือทางการแพทย์ให้แก่คณะสัตวแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ บางเขน กรุงเทพฯ ■

คณะผู้จัดทำ

กรมปศุสัตว์

เลขที่ 69/1 ถนนพญาไท เขตราชเทวี

กรุงเทพฯ 10400

โทรศัพท์ 0 2653 4444 ต่อ 3351

E-mail : relation@dld.go.th

ที่ปรึกษากิตติมศักดิ์

นายสัตวแพทย์สมชวน รัตนมังคลานนท์

อธิบดีกรมปศุสัตว์

นายพงษ์พันธ์ ธรรมมา

รองอธิบดีกรมปศุสัตว์

นายสัตวแพทย์รักไทย งามภักดิ์

รองอธิบดีกรมปศุสัตว์

นายสัตวแพทย์มนัส เทพรักษ์

รองอธิบดีกรมปศุสัตว์

บรรณาธิการบริหาร

นายสัตวแพทย์จิรภัทร อินทร์สุข

เลขาธิการกรม

กองบรรณาธิการ

นางสาววิมลลิกา เพ็ญศรีสุวรรณค์

นักวิชาการเผยแพร่ชำนาญการพิเศษ

นายศักดิ์สิทธิ์ จริญญาเลิศศักดิ์

นักวิชาการเผยแพร่ปฏิบัติการ

นางสาวสลิลรัตน์ ชูโชติ

นักวิชาการเผยแพร่ชำนาญการ

นางสาวสุทัตตา บุญบาง

นักวิชาการเผยแพร่ปฏิบัติการ

นางสาวศิริวรรณ ยิ้มซ้อย

นักวิชาการเผยแพร่ปฏิบัติการ

นางสาววารารณณ์ เสาหงษ์

นักจัดการงานทั่วไปปฏิบัติการ

นายวิทวัส ธีระวิกลิต

นายช่างศิลป์ชำนาญงาน

พิมพ์ที่

บริษัท นิวธรรมดาการพิมพ์ (ประเทศไทย) จำกัด

202 ซอยเจริญกรุง 57 แขวงยานนาวา

เขตสาทร กรุงเทพฯ 10120

โทร. 0 2675 6062-4 แฟกซ์. 0 2211 4113

Email : newthammada@gmail.com,

newthammada@yahoo.com

Unบรรณาธิการ

สวัสดีปีใหม่ พ.ศ. 2569 ตรงกับปีนักษัตร มะเมีย (ปีม้า) วารสารข่าวปศุสัตว์นี้ เป็นฉบับประจำเดือนธันวาคม พ.ศ. 2568 – เดือนมกราคม พ.ศ. 2569 ในช่วงปลายปี 2568 เป็นช่วงเวลาที่ยังคงมีผลกระทบจากความไม่สงบในพม่า ความรู้สึกหลากหลาย เหตุการณ์ความไม่สงบในพื้นที่ชายแดนไทย-กัมพูชา เหตุการณ์ภัยธรรมชาติ ที่ได้รับผลกระทบด้านปศุสัตว์ และเหตุการณ์ทางเศรษฐกิจที่ผันผวน ขอให้ปี พ.ศ. 2569 ขอให้เหตุการณ์ต่าง ๆ ค่อย ๆ เยียวยาด้วยความหวังและกำลังใจ ขอให้สังคมก้าวผ่านความไม่แน่นอนด้วยความเข้มแข็งและความสามัคคี และขอให้ปีใหม่นี้ นำพาความสงบ มั่นคง และอนาคตที่ดีกว่ามาสู่ทุกคน

วารสารข่าวปศุสัตว์ฉบับนี้กองบรรณาธิการได้นำเสนอพิธีอัญเชิญถ้วยรางวัลพระราชทานพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เข้าสู่เวทีประกวดในงานวันอนุรักษ์และพัฒนากระบือปลักไทย ประจำปี พ.ศ. 2569 รวมถึงพิธีเปิดงานฯ ประวัติกระบือไทย ประเพณีวิ่งควาย พิธีสูขวัญควาย หรือฮ้องขวัญควาย รวมถึงภาพบรรยากาศภายในงานวันอนุรักษ์และพัฒนากระบือปลักไทย ประจำปี พ.ศ. 2569

นอกจากนี้ฉบับประจำเดือนธันวาคม พ.ศ. 2568 ถึง มกราคม พ.ศ. 2569 ได้นำความรู้เกี่ยวกับ โครงการฟาร์มตัวอย่างตามพระราชดำริ...สร้างอาชีพและแหล่งอาหาร/แพะพันธุ์ชามี (Shami Goat)/โครงการพัฒนาที่ดินมูลนิธิชัยพัฒนาบ้านดงพระพรฯ/ไก่แม่ฮ่องสอน และการเปิดสถานพยาบาลสัตว์ กองบรรณาธิการวารสารข่าวปศุสัตว์ ขอขอบคุณเจ้าของข้อมูลทุกท่าน ที่ให้ข้อเสนอแนะเพื่อความสมบูรณ์ ขอขอบคุณทุกฝ่ายที่ได้สนับสนุนให้วารสารฉบับนี้สำเร็จตามเป้าหมาย รวมถึงสมาชิกวารสารและผู้อ่านทุกท่านที่ได้ติดตามวารสารมาอย่างต่อเนื่อง

กองบรรณาธิการ

มกราคม 2569

03	โครงการฟาร์มตัวอย่างตามพระราชดำริ... สร้างอาชีพและแหล่งอาหาร	15	กรมปศุสัตว์จัดใหญ่ งานวันอนุรักษ์และ พัฒนากระบือปลักไทย ประจำปี 2569 ซึ่งถ้ายพระราชทานพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ สืบสานและพัฒนาศายพันธุ์กระบือไทย
07	สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนินทรงเป็นองค์ประธาน เปิดงาน “พรรณไม้งาม อร่ามสวนหลวง ร.9”	16	ประวัติ “กระบือไทย”
09	แพะพันธุ์ชามี (Shami Goat)	17	ประเพณี “วิ่งควาย”
10	โครงการพัฒนาที่ดินมูลนิธิชัยพัฒนา บ้านดงพระพรฯ	18	พิธีสูขวัญควาย หรือ ฮ้องขวัญควาย
11	พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว พระราชทาน อาหารสัตว์เลี้ยงและสัตว์เศรษฐกิจ แก่กรมปศุสัตว์ เพื่อมอบให้กับเกษตรกร ที่ได้รับผลกระทบจากอุทกภัยพื้นที่ภาคใต้	19	ผลการประกวดกระบือปลักไทย ซึ่งถ้ายพระราชทานพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ งานวันอนุรักษ์และพัฒนาศายพันธุ์กระบือปลักไทย ประจำปี พ.ศ. 2569
12	พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว พระราชทาน อาหารสัตว์เลี้ยงและสัตว์เศรษฐกิจ เพื่อช่วยเหลือเกษตรกรผู้เลี้ยงสัตว์ที่ประสบ อุทกภัยในพื้นที่สำนักงานปศุสัตว์เขต 9	20	ภาพบรรยากาศงานวันอนุรักษ์และพัฒนาศายพันธุ์กระบือปลักไทย ประจำปี พ.ศ. 2569
13	พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว พระราชทาน อาหารสัตว์เลี้ยงและสัตว์เศรษฐกิจ แก่กรมปศุสัตว์ เพื่อมอบให้กับเกษตรกร ที่ได้รับผลกระทบจากอุทกภัยพื้นที่ภาคใต้	21	งาน “มหกรรมเกษตรไทยก้าวสู่นาคต ด้วยศาสตร์พระราชา”
14	กรมปศุสัตว์ อัญเชิญถ้วยรางวัลพระราชทาน พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ เข้าสู่เวที ประกวดในงานวันอนุรักษ์และพัฒนาศายพันธุ์กระบือปลักไทย ประจำปี พ.ศ. 2569	22	กรมปศุสัตว์จัดพิธีไล่ชีวิตโค ภายใต โครงการธนาคารโค-กระบือเพื่อเกษตรกร ตามพระราชดำริ ในงาน “มหกรรมเกษตรไทยก้าวสู่นาคต ด้วยศาสตร์พระราชา”
		23	กรมปศุสัตว์ ประกาศเจตนารมณ์ต่อต้าน การทุจริต “HERO OF THE TRUTH ร่วมหยุดคอร์รัปชัน”
		24	กรมปศุสัตว์ ร่วมงาน “HERO OF THE TRUTH คนเกษตรโปร่งใส ร่วมใจหยุดคอร์รัปชัน”
		25	No Gift Policy
		26	กรมปศุสัตว์ คว่ำรางวัล Thailand Talent Award 2025 : Outstanding Research Organization หน่วยงานที่ทำวิจัยได้ ยอดเยี่ยม โดดเด่น ในปีงบประมาณ 2568
		27	เปิดสถานพยาบาลสัตว์
		28	ไก่แม่ฮ้องสอน

โครงการ ฟาร์มตัวอย่างตามพระราชดำริ สร้างอาชีพและแหล่งอาหาร

ความเป็นมาและวัตถุประสงค์

โครงการฟาร์มตัวอย่างตามพระราชดำริ ถือกำเนิดขึ้นเมื่อปีพุทธศักราช 2540 จากพระมหากรุณาธิคุณของสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวง เมื่อครั้งเสด็จพระราชดำเนินไปทรงเยี่ยมราษฎรในพื้นที่ภาคเหนือ ทรงพบเห็นความยากลำบากของราษฎร โดยเฉพาะชาวเขาที่ขาดแคลนความรู้ในการประกอบอาชีพและขาดแหล่งอาหาร พระองค์ทรงมีพระราชดำริให้จัดตั้ง “ฟาร์มตัวอย่าง” แห่งแรกขึ้น ณ บ้านขุนแตะ อำเภोजอมทอง จังหวัดเชียงใหม่ เพื่อช่วยเหลือราษฎรให้หลุดพ้นจากความยากจน มีรายได้เลี้ยงครอบครัว และเป็นแหล่งจ้างแรงงานสำหรับผู้ที่ได้รับผลกระทบจากวิกฤตเศรษฐกิจเมื่อปี 2540 ให้สามารถกลับมาประกอบอาชีพในถิ่นฐานของตนได้

โครงการนี้มีวัตถุประสงค์หลักเพื่อเป็นแหล่งผลิตอาหารที่ปลอดภัยจากสารพิษสำหรับชุมชน เป็นศูนย์เรียนรู้และถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรจากการปฏิบัติจริง เพื่อให้ราษฎรนำความรู้กลับไปใช้ในพื้นที่ดินของตนเองได้ รวมถึงการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ ป่าไม้ และต้นน้ำลำธาร นอกจากนี้ยังพัฒนาสู่การเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรที่สร้างรายได้หมุนเวียนให้แก่ชุมชน

การดำเนินงานและกิจกรรมภายในฟาร์ม

การดำเนินงานในฟาร์มตัวอย่างได้รับการสนับสนุนทางวิชาการและการจัดการจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะ กรมปศุสัตว์ (สำนักงานปศุสัตว์จังหวัด, สำนักงานปศุสัตว์เขต 1-9 และกองงานพระราชดำริและกิจกรรมพิเศษ) ที่เข้ามาดูแลตั้งแต่การวางผังฟาร์ม การก่อสร้างโรงเรือน การสนับสนุนพันธุ์สัตว์ การป้องกันโรค ไปจนถึงการแปรรูปและจำหน่ายผลิตภัณฑ์

กิจกรรมภายในฟาร์มมีความหลากหลายทั้งด้านพืช สัตว์ และหัตถกรรม โดยมีการส่งเสริมการเลี้ยงสัตว์เศรษฐกิจและสัตว์พื้นเมืองเพื่อเป็นอาหารและรายได้ อาทิ สุกรจินหัว เป็ดอีเหลียง และการผลิตนมแพะ เพื่อจำหน่ายอาหารคุณภาพดีในราคาถูกลงให้แก่ประชาชน

แนวพระราชดำริ สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวงพระราชทานพระราชดำริสั่งที่มาของโครงการไว้ เมื่อวันที่ 11 สิงหาคม พ.ศ. 2545 ณ ศาลาดุสิดาลัยสวนจิตรลดา ความตอนหนึ่งว่า:

“...ทราบดีจากทางเพื่อนที่คุ้นเคยอยู่กับสหประชาชาติว่า ต่อไปโลกเราอาหารอาจจะขาดแคลนก็เป็นได้ เคยคิดว่าถ้าแต่ละประเทศสามารถจะผลิตอาหารมากขึ้น จะช่วยได้มาก ในอนาคตที่จะไม่ให้เกิดความอดอยากขึ้น ข้าพเจ้าเลยมีโครงการฟาร์มตัวอย่าง แล้วอีกอย่าง ราษฎรที่มาหาแล้วพูดว่าไม่มีงานจะทำ เรียงจบก็ไม่มีงานจะทำ ได้มาอาศัยบรรจุเป็นคณงานของฟาร์มตัวอย่าง ในเวลาเดียวกัน เขาได้ดูว่าการเลี้ยงสัตว์ต่าง ๆ มีวิธีไหนบ้าง การเลี้ยงสัตว์ที่ถูกต้อง แล้วเมื่อเขาออกไปแล้ว เขาสามารถที่จะเลี้ยงสัตว์ของเขาได้โดยถูกต้อง...”

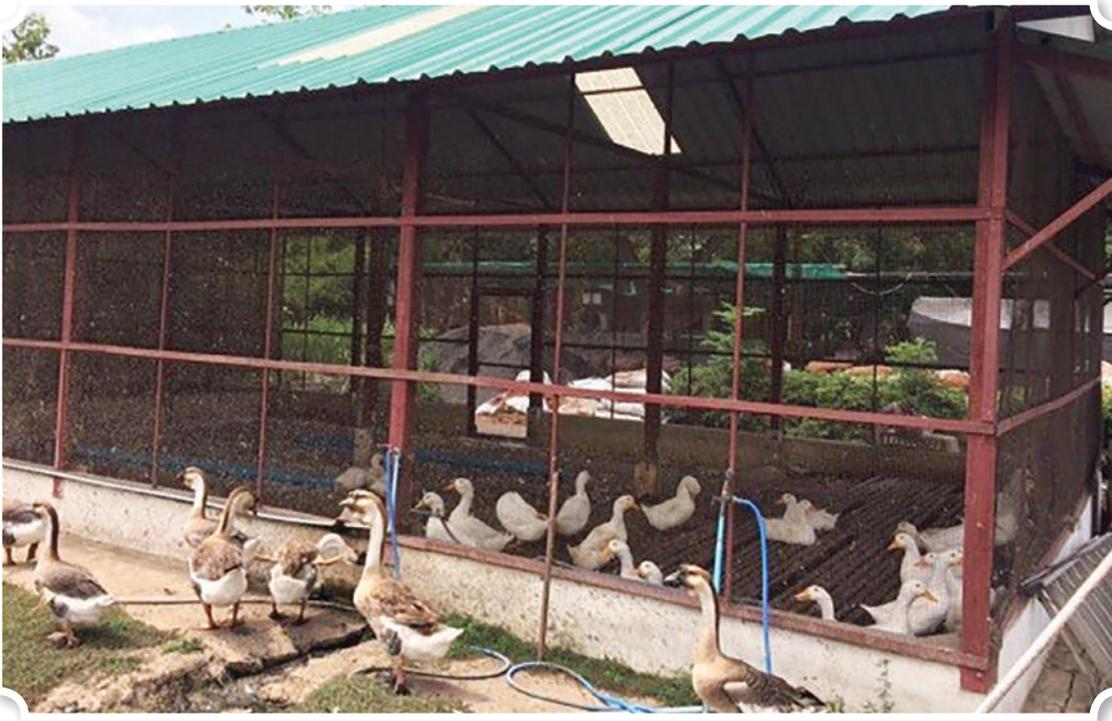

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว พร้อมด้วยสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนี พันปีหลวง เสด็จพระราชดำเนินไปทอดพระเนตรและติดตามผลการดำเนินงาน ณ ฟาร์มตัวอย่าง บ้านขุนแตะ ตำบลดอยแก้ว อำเภอจอมทอง จังหวัดเชียงใหม่ เมื่อวันที่ 2 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2544

สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวง เสด็จพระราชดำเนินไปทอดพระเนตรผลการดำเนินงาน ณ โครงการฟาร์มตัวอย่าง บ้านแม่ตุงติง หมู่ที่ 5 ตำบลแม่สาบ อำเภอสะเมิง จังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งทรงส่งเสริมให้ราษฎรเลี้ยง "แกะ" เพื่อนำขนแกะมาทอผสมกับเส้นไหม ผลิตเป็นผืนผ้าที่ให้ความอบอุ่นได้เป็นอย่างดี เมื่อวันที่ 2 มีนาคม พ.ศ. 2545

พื้นที่ดำเนินการ

ปัจจุบันโครงการฟาร์มตัวอย่างตามพระราชดำริได้ขยายผลไปในหลายจังหวัดทุกภาคของประเทศ เพื่อช่วยเหลือราษฎรในพื้นที่ต่าง ๆ และเปิดให้ประชาชนทั่วไปเข้าเยี่ยมชมได้ทุกวัน ตัวอย่างพื้นที่ดำเนินการ ได้แก่:

ภาคเหนือ: บ้านขุนแตะ อ.จอมทอง จ.เชียงใหม่, บ้านแม่ตุงติง อ.สะเมิง จ.เชียงใหม่, บ้านแม่ต๋ำ อ.เสริมงาม จ.ลำปาง

ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ: บ้านหนองหมากเฒ่า อ.เมืองสกลนคร จ.สกลนคร, รวมถึงพื้นที่ใน จ.อุบลราชธานี, จ.บุรีรัมย์, จ.นครพนม

ภาคกลางและตะวันตก: จ.อ่างทอง, จ.สิงห์บุรี, จ.ราชบุรี, จ.ประจวบคีรีขันธ์

ภาคใต้: บ้านโคกป่าเขาป้อชา อ.เมืองนราธิวาส จ.นราธิวาส, บ้านทุ่งคลองซีฟ อ.บางแก้ว จ.พัทลุง, รวมถึงพื้นที่ใน จ.สงขลา และ จ.ปัตตานี ■

ข่าว : คุณจิราภรณ์ เกตุบุรณะ / กลุ่มเผยแพร่ฯ / สลก. / กรมปศุสัตว์

ภาพ : คุณกิตติพรรณ จินดามัง

ขอบคุณภาพประกอบ : FB สวนหลวง ร.9

Suanluang Rama IX Royal Botanic Garden

งาน “พรรณไม้งาม

อร่ามสวนหลวง ร.9”

สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนินทรงเป็นองค์ประธานเปิดงาน “พรรณไม้งาม อร่ามสวนหลวง ร.9” ณ สวนหลวง ร.9 เขตประเวศ กรุงเทพฯ โดยนายสัตวแพทย์สมชวน รัตนมังคลานนท์ อธิบดีกรมปศุสัตว์ พร้อมด้วย นายธีรวิทย์ ขาวบุบผา ผู้อำนวยการกองงานพระราชดำริและกิจกรรมพิเศษ นายสัตวแพทย์พีชผล น้อยนาฝาย ปศุสัตว์เขต 5 นายอนุสรณ์ รัตนนันต์พินิจ ปศุสัตว์จังหวัดเชียงราย และเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง ฝ้าฯ รับเสด็จ พร้อมกันนี้ อธิบดีกรมปศุสัตว์ได้น้อมเกล้าฯ ถวายใบรับรองฟาร์มมาตรฐานปลอดภัย โรคนิวโรเซลลา ระดับ A และเล่มรายงานการดำเนินงานของโครงการพัฒนาที่ดิน

มูลนิธิชัยพัฒนาบ้านดงพระพร (ศูนย์ผลิตและกระจายพันธุ์สัตว์) อำเภอเวียงป่าเป้า จังหวัดเชียงราย ในการนี้ กรมปศุสัตว์ได้จัดแสดงนิทรรศการร่วมกับมูลนิธิชัยพัฒนา ในงาน “พรรณไม้งาม อร่ามสวนหลวง ร.9” ในฐานะหน่วยงานร่วมดำเนินงานด้านสุขภาพสัตว์ และพัฒนาผลิตภัณฑ์น้ำนมแพะพันธุ์ชามี ของโครงการพัฒนาที่ดินมูลนิธิพัฒนาบ้านดงพระพร (ศูนย์ผลิตและกระจายพันธุ์สัตว์) อำเภอเวียงป่าเป้า จังหวัดเชียงราย และได้จัดแสดงแพะพันธุ์ชามีจากโครงการอีกด้วย ■

แพะพันธุ์ชามี

(Shami Goat)

แพะชามี หรือแพะดามัสกัส (Damascus) เป็นแพะนมขนาดใหญ่ของประเทศไซปรัส ซีเรีย และกลุ่มประเทศตะวันออก มีสีน้ำตาลแดง ส่วนมากขนยาวที่บั้นท้าย จมูกงุ้ม ใบหูปรกยาว 27-32 เซนติเมตร ความสูง 78 เซนติเมตร รอบอก 97-99 เซนติเมตร น้ำหนักโตเต็มที่ เพศผู้ 70-80 กิโลกรัม และเพศเมีย 60-70 กิโลกรัม ให้น้ำนมเฉลี่ยประมาณวันละ 2.5 กิโลกรัม ระยะการให้นม 200 วัน ไขมันนมสูง 4-4.5 เปอร์เซ็นต์ กรมปศุสัตว์นำเข้ามาจากประเทศไซปรัส ในปี พ.ศ. 2561 เพื่อศึกษาวิจัยปรับปรุงพันธุ์ ■

โครงการพัฒนาที่ดินมูลนิธิชัยพัฒนา บ้านดงพระพรฯ

โครงการพัฒนาที่ดินมูลนิธิชัยพัฒนาบ้านดงพระพรฯ (ศูนย์ผลิตและกระจายพันธุ์สัตว์) ตั้งอยู่ที่อำเภอเวียงป่าเป้า จังหวัดเชียงราย ได้รับพระราชทานมติแผนงานจากมูลนิธิชัยพัฒนาในปี พ.ศ. 2560 และเริ่มดำเนินการอย่างเป็นทางการในปี พ.ศ. 2561 โดยมีวัตถุประสงค์หลักเพื่อผลิตแพะและโคพระราชทาน ใช้เป็นแหล่งสาธิตและฝึกอบรมเทคโนโลยีการเลี้ยงสัตว์ และการผลิตอาหารสัตว์จากวัสดุในท้องถิ่น ตลอดจนเป็นพื้นที่ศึกษาวิจัย และพัฒนาองค์ความรู้ด้านการเลี้ยงสัตว์ให้เหมาะสมกับสภาพพื้นที่

ในส่วนของโครงการแพะพันธุ์ขามี่ ได้เริ่มต้นเมื่อปี พ.ศ. 2562 โดยรับแพะตั้งต้นจำนวน 50 ตัว แบ่งเป็นเพศผู้ 20 ตัว และเพศเมีย 30 ตัว ซึ่งมาจาก 2 แหล่งสำคัญ ได้แก่ แพะสายพันธุ์ที่มีถิ่นกำเนิดจากประเทศมาเลเซีย ซึ่งกรมปศุสัตว์นำมกลำ กวายเป็นแพะที่มูลนิธิชัยพัฒนานำเข้าจากประเทศไซปรัส เพื่อใช้เป็นฐานพันธุกรรมในการขยายพันธุ์ โครงการได้วางแผนการผสมพันธุ์แบบหลีกเลี่ยงเลือดชิด (out crossing) พร้อมทั้งมีการบันทึกข้อมูลการเจริญเติบโต การให้ผลผลิต และการคัดเลือกพันธุ์อย่างเป็นระบบ เพื่อพัฒนาแพะขามี่ให้มีลักษณะประจำโครงการ

สถานการณ์การผลิตในปัจจุบัน (ข้อมูล ณ เดือนพฤศจิกายน พ.ศ. 2568) โครงการสามารถขยายพันธุ์แพะขามี่ได้อย่างต่อเนื่อง โดยตั้งแต่เริ่มดำเนินงานจนถึงปัจจุบัน มีแพะเกิดในโครงการรวมทั้งสิ้น 243 ตัว แบ่งเป็นเพศผู้ 120 ตัว และเพศเมีย 123 ตัว ปัจจุบันมีแพะคงเหลือในโครงการประมาณ 100 ตัว ครอบคลุมแพะพ่อ-แม่พันธุ์และแพะรุ่นต่าง ๆ รวม 6 รุ่น ซึ่งสะท้อนถึงความสามารถในการรักษาฐานการผลิตและการคัดเลือกพันธุ์ได้อย่างเหมาะสม

นอกจากนี้ โครงการยังมีบทบาทสำคัญในการสนองพระราชดำริด้านการกระจายพันธุ์สัตว์ โดยมีการพระราชทานแพะขามี่จากโครงการให้แก่เกษตรกรในพื้นที่แล้วจำนวน 30 ตัว เพื่อนำไปใช้เป็นพ่อพันธุ์คุมฝูง ช่วยเพิ่มโอกาสในการพัฒนาอาชีพและรายได้ของเกษตรกรในท้องถิ่น ภายใต้ระบบการผลิตที่มีการควบคุมด้านสุขภาพสัตว์อย่างเข้มงวด ได้รับการรับรองมาตรฐานฟาร์มจากกรมปศุสัตว์

โครงการพัฒนาที่ดินมูลนิธิชัยพัฒนาบ้านดงพระพรฯ เป็นโครงการที่มีความพร้อมทั้งด้านโครงสร้างการผลิต การจัดการพันธุ์ และการควบคุมสุขภาพสัตว์ สามารถทำหน้าที่เป็นแหล่งผลิตแพะขามี่คุณภาพ แหล่งเรียนรู้ และต้นแบบการพัฒนาปศุสัตว์ที่ยั่งยืน ซึ่งมีศักยภาพในการต่อยอดและขยายผลสู่เกษตรกรและพื้นที่อื่นต่อไปในอนาคต ■

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว พระราชทานอาหารสัตว์เลี้ยงและสัตว์เศรษฐกิจ แก่กรมปศุสัตว์ เพื่อมอบให้กับเกษตรกรที่ได้รับผลกระทบ จากอุทกภัยพื้นที่ภาคใต้

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ พระราชทานอาหารสัตว์เลี้ยงและสัตว์เศรษฐกิจ เพื่อช่วยเหลือสัตว์ที่ได้รับผลกระทบจากอุทกภัยในพื้นที่ภาคใต้ โดยทรงโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้ พล.ร.อ. รัชชชัย เทพวัลย์ เชิญอาหารสัตว์พระราชทาน ประกอบด้วย อาหารโค-กระบือ 650 กระสอบ อาหารสุกร 1,000 กระสอบ อาหารแพะ/แกะ 500 กระสอบ อาหารสัตว์ปีก 2,000 กระสอบ อาหารสุนัข 850 กระสอบ และอาหารแมว 320 กระสอบ

ในการนี้ นายสัตวแพทย์สมชวน รัตนมังคลานนท์ อธิบดีกรมปศุสัตว์ พร้อมด้วย สัตวแพทย์หญิงบุณิกา จุลละโพธิ ผู้อำนวยการกองการเจ้าหน้าที่ นายธีรวิทย์ ขาวบุบผา ผู้อำนวยการกองงานพระราชดำริและกิจกรรมพิเศษ และเจ้าหน้าที่กรมปศุสัตว์ ร่วมพิธีรับมอบอาหารสัตว์พระราชทาน เบื้องหน้าพระบรมฉายาลักษณ์พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ซึ่งนับเป็นพระมหากรุณาธิคุณอันหาที่สุดมิได้ เพื่อเป็นขวัญและกำลังใจให้แก่เกษตรกรผู้ประสบอุทกภัย ให้สามารถผ่านพ้นวิกฤตไปได้ในครั้งนี้

ณ อาคารหน่วยราชการในพระองค์ 904 พระที่นั่งอัมพรสถาน ■

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว พระราชทาน อาหารสัตว์เลี้ยงและสัตว์เศรษฐกิจ เพื่อช่วยเหลือเกษตรกรผู้เลี้ยงสัตว์ที่ประสบอุทกภัย ในพื้นที่สำนักงานปศุสัตว์เขต 9

นายสัตวแพทย์สมชวน รัตนมังคลานนท์ อธิบดีกรมปศุสัตว์ มอบหมายให้ นายพงษ์พันธ์ ธรรมมา รองอธิบดีกรมปศุสัตว์ เป็นประธานในพิธีมอบอาหารสัตว์พระราชทานเพื่อฟื้นฟูสัตว์เลี้ยงของเกษตรกรที่ได้รับผลกระทบในพื้นที่ประสบภัยพิบัติ (อุทกภัย) โดยมี ปศุสัตว์เขต 9 ปศุสัตว์จังหวัดสงขลา ปศุสัตว์จังหวัดปัตตานี ปศุสัตว์จังหวัดยะลา ปศุสัตว์จังหวัดนราธิวาส ข้าราชการ และเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง เข้าร่วมพิธี ณ พุทธมณฑลจังหวัดสงขลา ตำบลน้ำน้อย อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา พร้อมกันนี้ ได้ปล่อยขบวนรถอาหารสัตว์เลี้ยงและสัตว์เศรษฐกิจพระราชทานจำนวน 3,590 กระสอบ เป็นอาหารโค-กระบือ 450 กระสอบ อาหารแพะ-แกะ 340 กระสอบ อาหารสุกร 670 กระสอบ อาหารสัตว์ปีก 1,340 กระสอบ อาหารสุนัข 580 กระสอบ อาหารแมว 210 กระสอบ กระจายสู่พื้นที่ 5 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดสตูล สงขลา ปัตตานี ยะลา และนราธิวาส

กรมปศุสัตว์ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้รับพระบรมราชานุญาตให้ดำเนินการช่วยเหลือเกษตรกรผู้ประสบภัยพิบัติด้านปศุสัตว์ด้วยหญ้าอาหารสัตว์พระราชทาน โดยในครั้งนี้ ได้พระราชทานอาหารสัตว์เลี้ยงและสัตว์เศรษฐกิจในการให้ความช่วยเหลือเกษตรกรที่ประสบภัย

ทั้งนี้ การเกิดภัยพิบัติกรมปศุสัตว์ได้มีการเตรียมความพร้อมในการให้ความช่วยเหลือบรรเทาความเดือดร้อนแก่เกษตรกรผู้เลี้ยงสัตว์ อย่างทันท่วงที โดยได้จัดตั้ง “ศูนย์อำนวยการป้องกันและแก้ไขปัญหาภัยพิบัติด้านปศุสัตว์ (ศปภ.ปศ.)” ขึ้น เพื่อเป็นการระดมให้การช่วยเหลือแก่เกษตรกรผู้เลี้ยงสัตว์ในหลาย ๆ ด้าน ทั้งด้านการให้คำแนะนำ ดูแลสุขภาพ และรักษาสัตว์ รวมทั้งการสนับสนุนเสบียงสัตว์ให้แก่เกษตรกรในพื้นที่ โดยเกษตรกรผู้ประสบอุทกภัยสามารถติดต่อขอรับการสนับสนุนเสบียงอาหารสัตว์ได้ที่สำนักงานปศุสัตว์จังหวัด สำนักงานปศุสัตว์อำเภอ ศูนย์วิจัยและพัฒนาอาหารสัตว์ในพื้นที่ หรือติดต่อกลุ่มโครงการพิเศษและป้องกันภัยพิบัติด้านปศุสัตว์ กองส่งเสริมและพัฒนาการปศุสัตว์ โทร. 0 2653 4444 ต่อ 3315 หรือสามารถแจ้งผ่าน Application DLD 4.0 ได้ตลอด 24 ชั่วโมง ■

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว พระราชทาน อาหารสัตว์เลี้ยงและสัตว์เศรษฐกิจ เพื่อช่วยเหลือเกษตรกรผู้เลี้ยงสัตว์ที่ประสบอุทกภัยในภาคใต้

นายสัตวแพทย์สมชวน รัตนมังคลานนท์ อธิบดีกรมปศุสัตว์ มอบหมายให้นายพงษ์พันธ์ ธรรมมา รองอธิบดีกรมปศุสัตว์ เป็นประธานในพิธีมอบอาหารสัตว์พระราชทานเพื่อฟื้นฟูสัตว์เลี้ยงของเกษตรกรที่ได้รับผลกระทบในพื้นที่ประสบภัยพิบัติ (อุทกภัย) โดยมี นายสัตวแพทย์ธนวัฒน์ พันธุ์สนิท ปศุสัตว์เขต 8 นายสมพล ไวปัญญา ปศุสัตว์จังหวัดสุราษฎร์ธานี ข้าราชการและเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง เข้าร่วมพิธี ณ สหกรณ์สุราษฎร์ธานี จำกัด (CO-OP) อำเภอพุนพิน จังหวัดสุราษฎร์ธานี พร้อมกันนี้ ได้ปล่อยขบวนรถบรรทุกอาหารสัตว์พระราชทาน จำนวน 9,000 กิโลกรัม (450 ฟอน) หล้าหมักจำนวน 5,000 กิโลกรัม และอาหารสัตว์เลี้ยงและสัตว์เศรษฐกิจพระราชทานจำนวน 1,730 กระสอบ กระจายสู่พื้นที่ 4 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดสุราษฎร์ธานี นครศรีธรรมราช ตรัง และพัทลุง

กรมปศุสัตว์ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้รับพระบรมราชานุญาตให้ดำเนินการช่วยเหลือเกษตรกรผู้ประสบภัยพิบัติด้านปศุสัตว์ ด้วยหล้าอาหารสัตว์พระราชทาน และในครั้งนี้ได้พระราชทานอาหารสัตว์เลี้ยงและสัตว์เศรษฐกิจเพิ่มเติมในการให้ความช่วยเหลือเกษตรกรที่ประสบภัย

ทั้งนี้ การเกิดภัยพิบัติกรมปศุสัตว์ได้มีการเตรียมความพร้อมในการให้ความช่วยเหลือบรรเทาความเดือดร้อนแก่เกษตรกรผู้เลี้ยงสัตว์ อย่างทันท่วงที โดยได้จัดตั้ง “ศูนย์อำนวยการป้องกันและแก้ไขปัญหาภัยพิบัติด้านปศุสัตว์ (ศปภ.ปศ.)” ขึ้น เพื่อเป็นการระดมให้การช่วยเหลือแก่เกษตรกรผู้เลี้ยงสัตว์

ในหลาย ๆ ด้าน ทั้งด้านการให้คำแนะนำ ดูแลสุขภาพ และรักษาสัตว์ รวมทั้งการสนับสนุนเสบียงสัตว์ให้แก่เกษตรกรในพื้นที่ โดยเกษตรกรผู้ประสบอุทกภัยสามารถติดต่อขอรับการสนับสนุนเสบียงอาหารสัตว์ได้ที่สำนักงานปศุสัตว์จังหวัด สำนักงานปศุสัตว์อำเภอ ศูนย์วิจัยและพัฒนาอาหารสัตว์ในพื้นที่ หรือติดต่อกลุ่มโครงการพิเศษและป้องกันภัยพิบัติด้านปศุสัตว์ กองส่งเสริมและพัฒนากกรมปศุสัตว์ โทร. 0 2653 4444 ต่อ 3315 หรือสามารถแจ้งผ่าน Application DLD 4.0 ได้ตลอด 24 ชั่วโมง ■

กรมปศุสัตว์

อัญเชิญถ้วยรางวัลพระราชทานพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เข้าสู่เวทีประกวดในงานวันอนุรักษ์และพัฒนากระบือปลักไทย ประจำปี พ.ศ. 2569

นายสัตวแพทย์สมชวน รัตนมังคลานนท์ อธิบดีกรมปศุสัตว์ เป็นผู้อัญเชิญถ้วยรางวัลพระราชทานพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว โดยทรงมีพระมหากรุณาธิคุณโปรดเกล้าโปรดกระหม่อม พระราชทานถ้วยรางวัลชนะเลิศ จำนวน 3 ถ้วยรางวัล ประกอบด้วย ถ้วยรางวัลกระบือปลักไทยชนะเลิศยอดเยี่ยม เพศเมีย (Grand Champion) ถ้วยรางวัลกระบือปลักไทยชนะเลิศยอดเยี่ยม เพศผู้ (Grand Champion) และถ้วยรางวัลกระบือปลักไทยประเภทการใช้ประโยชน์ทางการเกษตร เข้าสู่เวทีประกวดกระบือในงานวันอนุรักษ์และพัฒนากระบือปลักไทย ประจำปี พ.ศ. 2569 ครั้งที่ 3 โดยมี นายพงษ์พันธ์ ธรรมมา รองอธิบดีกรมปศุสัตว์ ข้าราชการและเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง เข้าร่วมในพิธี ณ ศูนย์วิจัยและพัฒนาโคนมอำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา ■

กรมปศุสัตว์จัดใหญ่

งานวันอนุรักษ์และพัฒนาระบบปลักไทย ประจำปี 2569

ซึ่งด้วยพระราชทานพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ
สืบสานและพัฒนาสายพันธุ์กระบือไทย

กรมปศุสัตว์จัดงานวันอนุรักษ์และพัฒนาระบบปลักไทย ประจำปี พ.ศ. 2569 ภายใต้หลัก "ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง และการอนุรักษ์สายพันธุ์กระบือปลักไทย" ในระหว่างวันที่ 13 - 14 มกราคม 2569 เพื่อน้อมสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ ที่ทรงมีต่อพสกนิกรชาวไทยในด้านการพัฒนาการปศุสัตว์ อีกทั้งให้เกษตรกรเจ้าของกระบือจากทุกภูมิภาคของประเทศ ตื่นตัวในการพัฒนาสายพันธุ์กระบือของตนเองให้มีคุณภาพเพิ่มขึ้น ตลอดจนส่งเสริมและอนุรักษ์สายพันธุ์กระบือปลักไทย โดยมี นายสัตวแพทย์สมชวน รัตนมังคลานนท์ อธิบดีกรมปศุสัตว์ เป็นประธานเปิดงาน นายพงษ์พันธ์ ธรรมมา รองอธิบดีกรมปศุสัตว์ กล่าวรายงาน ผู้บริหารสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง ทั้งจากภาครัฐ และเอกชน ภาคีเครือข่ายกระบือ และประชาชนทั่วไป เข้าร่วมงานฯ ณ ศูนย์วิจัยและพัฒนาโคนม อำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา

นายสัตวแพทย์สมชวน รัตนมังคลานนท์ อธิบดีกรมปศุสัตว์ กล่าวว่า ตามที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้ดำเนินโครงการอนุรักษ์และพัฒนาระบบปลักไทย โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาสายพันธุ์กระบือปลักไทยให้มีลักษณะดี มีคุณภาพ เพิ่มจำนวนกระบือ อันจะเป็นการเพิ่มรายได้ให้เกษตรกร ส่งเสริมและอนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่นไทย โดยใช้วิถีชีวิตแบบดั้งเดิมที่นำกระบือไปใช้ประโยชน์ในการทำเกษตร ต่อยอดการทำเกษตรทฤษฎีใหม่ ภายใต้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง และการอนุรักษ์สายพันธุ์กระบือปลักไทย ซึ่งการจัดงานในครั้งนี้ เป็นการร่วมมือกันระหว่างกรมปศุสัตว์ ส่วนราชการจังหวัดนครราชสีมา หน่วยงานภาคเอกชน ตลอดจนภาคีเครือข่ายกระบือทั่วประเทศ

สำหรับกิจกรรมภายในงาน ประกอบด้วย การจัดแสดงผลงานทางวิชาการที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมการเลี้ยงกระบือปลักไทย การนำเสนอผลงานของกลุ่มเกษตรกร ชุมชนคนรักกระบือปลักไทยที่โดดเด่น การแสดงสัตว์พันธุ์ดี การเผยแพร่ความรู้ด้านวิชาการและผลงานด้านปศุสัตว์ การแสดงผลผลิตภัณฑ์และการแปรรูปปศุสัตว์ ตลอดจนทั้งการแสดงและจำหน่ายผลผลิตปศุสัตว์จากเกษตรกรและกลุ่มเกษตรกรต่าง ๆ การประกวดกระบือปลักไทย จำนวน 16 รุ่น ซึ่งมีกระบือเข้าร่วมประกวดจากทุกภูมิภาคของประเทศ รวมทั้งสิ้น 99 ตัว เป็นกระบือปลักไทยเผือกเทศเมียจำนวน 8 ตัว กระบือปลักไทยเผือกเทศผู้ จำนวน 18 ตัว กระบือปลักไทยดำเทศเมีย จำนวน 30 ตัว และกระบือปลักไทยดำเทศผู้ จำนวน 43 ตัว การแข่งขันกระบือปลักไทย ประเภทการใช้ประโยชน์ทางการเกษตร นอกจากนี้ ยังมีการออกร้านสาธิตและจำหน่ายสินค้าของกองผลิตภัณฑ์ปศุสัตว์ กรมปศุสัตว์ นิทรรศการมีชีวิต การแสดงพ่อพันธุ์กระบือปลักไทยต้นแบบ การสาธิตประเพณีวิ่งควาย กิจกรรมสุขขวัญควาย

ทั้งนี้ กระบือที่ได้รับการพิจารณาว่ามีลักษณะดีที่สุดในการประกวดในครั้งนี้ จะได้รับถ้วยรางวัลพระราชทานจากพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ ซึ่งทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมพระราชทานถ้วยรางวัลกระบือปลักไทยชนะเลิศยอดเยี่ยม (Grand Champion) เพศผู้และเพศเมีย จำนวน 2 รางวัล สำหรับการแข่งขันกระบือปลักไทย ประเภทการใช้ประโยชน์ทางการเกษตร กระบือที่ชนะเลิศจะได้รับถ้วยรางวัลพระราชทานจากพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ จำนวน 1 รางวัล ■

ประวัติ “กระบือไทย”

“กระบือไทย” หรือ “กระบือปลักไทย” เป็นสัตว์ที่ผูกพันกับสังคมไทยมาตั้งแต่ยุคก่อนประวัติศาสตร์ โดยมีหลักฐานทางโบราณคดีแสดงถึงการใช้ประโยชน์จากกระบือ เมื่อสังคมไทยพัฒนาการกานา กระบือจึงเป็นแรงงานสำคัญในการไถนาและขนส่งผลผลิต จนถือเป็น “ชีวิตของชาวนา” กระบือยังมีบทบาทในประวัติศาสตร์ ความเชื่อ และพิธีกรรม สะท้อนความสัมพันธ์อันแน่นแฟ้นระหว่างคนกับกระบือ แม้ในปัจจุบันบทบาทด้านแรงงานจะลดลงจากการใช้เครื่องจักรกลการเกษตร แต่กระบือไทยยังคงมีคุณค่าในฐานะมรดกทางชีวภาพและทรัพยากรชีวภาพของชาติ การอนุรักษ์ควายไทยจึงเป็นการรักษาทั้งสายพันธุ์ วิถีชีวิต และอัตลักษณ์ของสังคมเกษตรไทยให้คงอยู่ต่อไป

กระบือ แบ่งเป็น 2 ชนิด ดังนี้

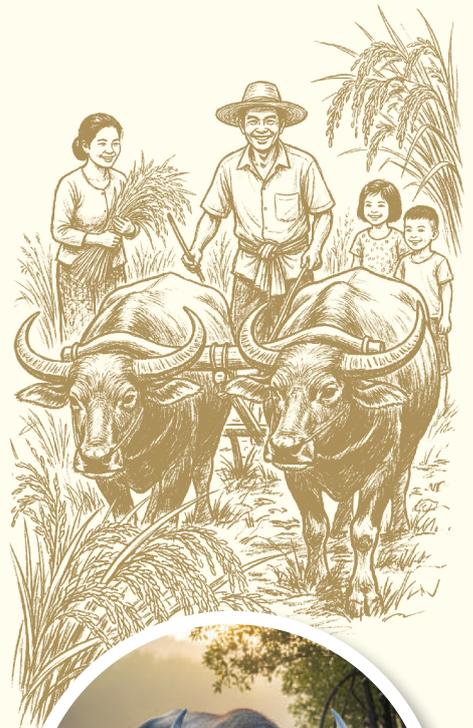
1. **กระบือปลัก (Swamp buffalo)** หรือที่เรียกว่า “กระบือปลักไทย” (Thai swamp buffalo) เป็นสายพันธุ์ที่มีถิ่นกำเนิดในประเทศไทยและมีบทบาทสำคัญต่อเศรษฐกิจ วัฒนธรรมของเกษตรกรไทยมาอย่างยาวนาน ถูกใช้งานไถนาและงานเกษตรอื่น รวมถึงเป็นแหล่งผลิตเนื้อและนม โดยใช้ชีวิตอยู่ในท้องนา แอ่งน้ำ หรือโคลน เพื่อช่วยลดอุณหภูมิร่างกายและป้องกันแมลงรบกวน

2. **กระบือแม่น้ำ (River buffalo)** เป็นกระบืออนม มีความสามารถในการว่ายน้ำ ชอบน้ำสะอาด ไม่ชอบโคลน ถูกนำเข้ามาในประเทศไทยในช่วง พ.ศ. 2500-2510 โดยกรมปศุสัตว์ เพื่อใช้ในงานเกษตรกรรมและพัฒนาอุตสาหกรรมเลี้ยงกระบือในประเทศ เนื่องจากมีประสิทธิภาพในการผลิตน้ำนมและเนื้อสูงกว่ากระบือปลัก

ความสำคัญของ “กระบือไทย”

ถึงแม้บทบาทในภาคเกษตรกรรมจะลดลง แต่ความสำคัญของการอนุรักษ์กระบือไทยยังคงมีอยู่หลายประการ ดังนี้

1. **ด้านเกษตรกรรม** กระบือไทยเคยเป็นแรงงานหลักในการไถนา ลากเกวียน และทำนาในพื้นที่ชุ่มน้ำ แข็งแรง อดทน เหมาะกับสภาพโคลนมากกว่าสัตว์อื่น ช่วยลดต้นทุนให้เกษตรกรก่อนยุคเครื่องจักร
2. **ด้านเศรษฐกิจและความมั่นคงของชุมชน** เป็นทรัพย์สินของครอบครัว สามารถซื้อขายหรือขยายพันธุ์ได้ สร้างรายได้จากการเลี้ยง การแปรรูป และการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมในบางพื้นที่
3. **ด้านวัฒนธรรมและวิถีชีวิต** ควายไทยปรากฏในสุภาษิต นิทาน เพลงพื้นบ้าน และประเพณีต่าง ๆ เป็นสัญลักษณ์ของความขยัน อดทน และความผูกพันระหว่างคนกับธรรมชาติ สะท้อนภาพสังคมชนบทไทยแบบดั้งเดิม
4. **ด้านสิ่งแวดล้อม** ช่วยรักษาระบบนิเวศทุ่งนา มูลกระบือใช้เป็นปุ๋ยธรรมชาติ ลดการใช้สารเคมี การทำนาแบบใช้กระบือเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมมากกว่าเครื่องจักรกลการเกษตร
5. **ด้านการอนุรักษ์** กระบือไทยเป็นพันธุ์พื้นเมืองที่ควรอนุรักษ์ไม่ให้สูญหาย เป็นส่วนหนึ่งของความหลากหลายทางชีวภาพและมรดกของชาติ ■

กระบือไทยไม่ใช่แค่สัตว์เลี้ยง
แต่เป็น “เพื่อนร่วมชีวิต” ของชาวนาไทย
และเป็นรากฐานสำคัญของสังคม วัฒนธรรม
และธรรมชาติของประเทศไทย

ประเพณีวิ่งควาย

“วิ่งควาย” เป็นกีฬาที่เกิดขึ้นมาจากงานเกษตรกรรมของคนไทย แสดงออกถึงความผูกพันแน่นแฟ้นระหว่างคนกับควาย โดยใช้ควายเป็นพาหนะและแรงงานสำคัญในวิถีชีวิต

“วิ่งควาย” มรดกภูมิปัญญาของชาติ ประเพณีวิ่งควาย ถูกประกาศขึ้นทะเบียนเป็นมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมของชาติ ประจำปีพุทธศักราช 2558 ประเภทภูมิปัญญาไทย ซึ่งมีรูปแบบเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรมที่ปฏิบัติสืบเนื่องกันมาเป็นระยะเวลายาวนาน จนเป็นประเพณีท้องถิ่นอันคู่บ้านคู่เมืองของจังหวัดชลบุรี

ประเพณีวิ่งควาย เป็นงานประเพณีประจำจังหวัดชลบุรีเป็นหนึ่งในประเพณีอันเป็นเอกลักษณ์ของจังหวัดชลบุรีที่มีการจัดมากกว่า 100 ปีแล้ว โดยจะจัดขึ้นเป็นประจำทุกปี ในวันขึ้น 14 ค่ำ เดือน 11 หรือก่อนออกพรรษา 1 วัน เพื่อเป็นการทำขวัญควาย และให้ควายได้พักผ่อนหลังจากการทำงานมายาวนาน เชื่อกันว่าหากไม่ได้มีการวิ่งควาย เมื่อถึงฤดูกลางจะมีโรคระบาดและเกิดความเสียหายต่อควาย

นอกจาก ประเพณีวิ่งควายยังเป็นการแสดงออกถึงความกตัญญูรู้คุณต่อควายที่เป็นสัตว์คู่เกษตรกรรมและคนไทย อีกทั้งยังเป็นการให้ชาวบ้านได้มีโอกาสพักผ่อน หยุดงานในนา นำควายเข้าเมือง มีการพบปะสังสรรค์ร่วมกับบรรดาชาวนา ผู้ร่วมอาชีพ ตลอดจนประชาชนชมความสมบูรณ์ ความสวยงามของควายที่ตกแต่งมา นับเป็นการสะท้อนคุณค่าของควายให้มีความสุขทางสภาพ และได้พักผ่อนจากงานหนักในท้องนา

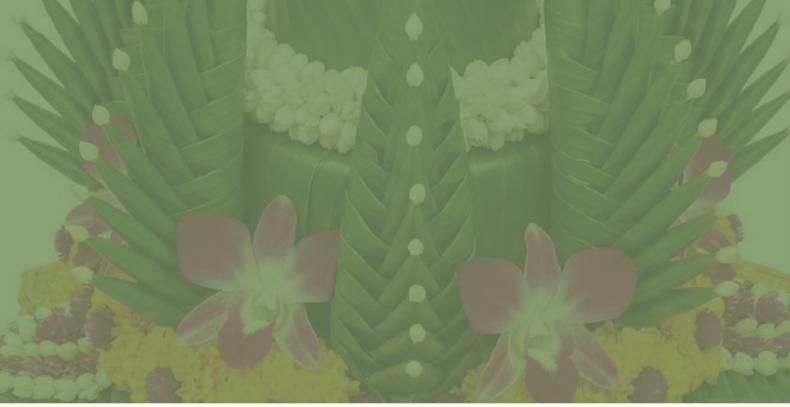
ลักษณะกิจกรรม มีลักษณะเป็นการแข่งขันควบคุมควายวิ่งเร็ว โดยผู้แข่งขันจะควบคุมควายของตนเองอยู่หลังเส้นเริ่ม เมื่อได้รับสัญญาณเริ่มจะควบคุมควายให้วิ่งไปให้ผ่านเส้นชัย ควายวิ่งควาย

ผ่านเส้นชัยก่อนจะเป็นผู้ชนะ เป็นกิจกรรมที่เปิดโอกาสให้ชาวนา หรือเกษตรกร และประชาชนได้ร่วมสนุกกันในแต่ละปี เพื่อส่งเสริมการอนุรักษ์พันธุ์ควายไทย ซึ่งถือเป็นการทำขวัญควาย และเกษตรกรที่อยู่หัวใจการเกษตรของจังหวัดชลบุรี จะได้เห็นคุณค่าและส่งเสริมประเพณีอันดีงามสืบต่อไป

“ประเพณีวิ่งควาย” จึงเป็นกิจกรรมที่สะท้อนภูมิปัญญา อัตลักษณ์ และความเชื่อของชาวชลบุรีได้เป็นอย่างดี ความเชื่ออีกอย่างของชาวบ้านคนใดเกิดเจ็บป่วย เจ้าของควายจะบนบานศาลกล่าว ด้วยการนำควายมาวิ่งแก้บน ขณะเดียวกันเป็นการนำควายได้ออกกำลังกาย เพื่อที่จะได้มีสุขภาพดีพร้อมสำหรับการทำนาในฤดูกาลต่อไป อีกทั้งการจัดงานต่อเนื่องเช่นนี้ ยังช่วยดึงดูดนักท่องเที่ยว สร้างมูลค่าทางเศรษฐกิจจังหวัด ตลอดจนงานสืบสานและส่งเสริมมรดกภูมิปัญญาท้องถิ่น และส่งเสริมอนุรักษ์วิถีพื้นบ้านให้คงอยู่ตลอดไป นับเป็นประเพณีที่มีความสำคัญยิ่ง ■

พิธีสู่ขวัญควาย หรือ อ่องขวัญควาย

“ควาย” เป็นสัตว์ขนาดใหญ่ชนิดหนึ่ง ที่มีความผูกพันกับมนุษย์มาแต่สมัยดึกดำบรรพ์ จากหลักฐานภาพเขียนก่อนยุคประวัติศาสตร์ โดยมนุษย์โบราณ ปรากฏภาพควาย ปลา และสัตว์ป่าบางชนิด เขียนอยู่ตามถ้ำต่าง ๆ โดยทั่วไป แสดงให้เห็นว่าควายเป็นสัตว์ที่มีความสำคัญในชีวิตประจำวันของมนุษย์มาแต่ยุคก่อนประวัติศาสตร์

ในประเทศไทยเชื่อว่า “ควาย” มีบทบาทสำคัญเกี่ยวข้องกับวิถีชีวิตของคนไทย ใช้เป็นแรงงานเพื่อการเกษตร การขนส่ง และการคมนาคม นับตั้งแต่การสงครามซึ่งใช้ควายเป็นพาหนะในการต่อสู้ศึก เช่น การต่อสู้ของชาวบางระจัน เป็นต้น แต่คำว่า “ควาย” จึงถือว่าเป็นสัตว์ที่มีคุณค่าอย่างยิ่งในอดีตจนถึงปัจจุบัน

พิธีสู่ขวัญควาย หรือ อ่องขวัญควาย เป็นพิธีที่นำมาสู่การปลุกขวัญแล้ว เป็นการเตือนใจให้ระลึกถึงบุญคุณของควายที่ใช้แรงงานไถนา ให้คนสามารถปลูกข้าวได้ ซึ่งบางครั้งอาจมีการเจ็บป่วย จึงต้องทำพิธีเพื่อเป็นการขอขมา ที่ได้ล่วงเกินเป็นการสอนให้คนรู้จักความกตัญญู รู้คุณ มีเมตตา กรุณา คำนึงถึงความเจ็บของควาย ผู้ทำพิธีก็เป็นเจ้าของควายเอง หรือเป็นการจัดพิธีจากผู้มีความรู้ในการทำพิธีมาให้ผู้ทำแทนได้

ผู้ประกอบการจะนำเครื่องพิธีจากหัวหมูหนึ่งวง ดอกดาวเรือง แล้วใส่ใบตองกับบายศรี จากนั้นกล่าวคำเชิญขวัญ เมื่อกล่าวถึงคำว่า “ปลดแอกแล้ว” ก็ให้ทำการปลดแอกออก แล้วทำการอาบน้ำ ขูดทำนวดตัว ใช้ข้าวสาร น้ำหอม และกรวยดอกไม้ทำขวัญ หลังจากทำพิธีเสร็จจะปล่อยควายให้พักผ่อน ให้กินหญ้า และนำฟางข้าวให้ควาย เป็นการขอบคุณ การประกอบพิธีสู่ขวัญควายจะมีรายละเอียดแตกต่างกันบ้างในแต่ละท้องถิ่น ■

ผลการประกวดกระบือปลักไทย ซึ่งด้วยพระราชทานพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ งานวันอนุรักษ์และพัฒนากระบือปลักไทย ประจำปี พ.ศ. 2569

นายพงษ์พันธ์ ธรรมมา รองอธิบดีกรมปศุสัตว์ เป็นผู้อัญเชิญด้วยรางวัลพระราชทานฯ ให้แก่เจ้าของกระบือปลักที่ชนะการประกวดในงานวันอนุรักษ์และพัฒนากระบือปลักไทย ประจำปี พ.ศ. 2569 ณ ศูนย์วิจัยและพัฒนาโคนมออำเภอบางบาล จังหวัดนครราชสีมา

โดยผลการประกวด กระบือปลักที่ได้รับรางวัลชนะเลิศ แกรนด์แชมป์เปียนเพศเมีย ชื่อ “ดาวจรัสฟ้า” จาก ส. ยิ่งเจริญ ฟาร์ม อำเภอมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด แกรนด์แชมป์เปียนเพศผู้ ชื่อ “คุณเพชรพิมาน” จาก ทิพพิมานฟาร์ม อำเภอบางบาล จังหวัดนครราชสีมา และกระบือปลักที่ได้รับรางวัลชนะเลิศประเภทการใช้ประโยชน์ทางการเกษตร ชื่อกระบือ “คุณ” จากวิเชียรฟาร์ม อำเภอบางบาล จังหวัดนครราชสีมา

ทั้งนี้ กระบือปลักที่ได้รับรางวัล จะมีการเก็บรักษาพันธุ์กรรมกระบือปลักไทย (จำนวนไม่น้อยกว่า 500 โดส) น้ำเชื้อที่รีดแล้วถือว่าเป็นกรรมสิทธิ์ของทางกรมปศุสัตว์ เพื่ออนุรักษ์ สืบสาน รักษา ต่อยอด กระบือปลักไทย ภายใต้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง และการอนุรักษ์สายพันธุ์กระบือปลักไทย และนำไปใช้ประโยชน์ในกิจกรรมของกรมปศุสัตว์ต่อไป ■

ภาพบรรยากาศ งานวันอนุรักษ์และพัฒนากระบือปลักไทย ประจำปี พ.ศ. 2569

สืบสานงานพ่อ สานต่องานแม่ สู่รากฐานความมั่นคงทางอาหาร

งาน “มหกรรมเกษตรไทยก้าวสู่นาคต ด้วยศาสตร์พระราชา”

นายสัตวแพทย์สมชวน รัตนมังคลานนท์ อธิบดีกรมปศุสัตว์ มอบหมายให้ นายพงษ์พันธ์ ธรรมมา รองอธิบดีกรมปศุสัตว์ ผู้บริหาร และเจ้าหน้าที่กรมปศุสัตว์ที่เกี่ยวข้อง เข้าร่วมพิธีเปิดงาน “มหกรรมเกษตรไทยก้าวสู่นาคต ด้วยศาสตร์พระราชา” โดยมี นายนเรศ อ่างรงค์ ทิพยคุณ รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เป็นประธาน ในพิธีเปิดฯ และได้รับเกียรติจากนายอรรถกร ศิริลัทธยากร รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา เข้าร่วมงานในครั้งนี้อีกด้วย

งานครั้งนี้จัดขึ้นเพื่อเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร รวมถึงน้อมรำลึกในพระมหากรุณาธิคุณสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวง และแสดงถึงการพัฒนาภาคการเกษตรของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ทั้งระบบ โดยน้อมนำศาสตร์พระราชาหลักเศรษฐกิจพอเพียง การดำเนินโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริที่จะช่วยสร้างคุณภาพชีวิตที่ดีให้กับพี่น้องเกษตรกรไทย

โดยภายในงานดังกล่าว กรมปศุสัตว์ร่วมจัดนิทรรศการภายใต้แนวคิด “ศาสตร์พระราชาด้านความมั่นคงทางอาหาร” นำเสนอนิทรรศการด้านพันธุ์สัตว์พระราชทาน ซึ่งเป็นพันธุ์สัตว์ที่กรมปศุสัตว์ได้วิจัยและพัฒนาสายพันธุ์ขึ้นมาโดยเฉพาะ เพื่อให้มีความเหมาะสม และสามารถปรับตัวเข้ากับสภาพภูมิประเทศและภูมิสังคมของประเทศไทยได้ พร้อมส่งเสริมและกระจายพันธุ์สู่เกษตรกรไทย เพื่อสร้างความมั่นคงในอาชีพ พร้อมกิจกรรมสาธิตการแปรรูปอาหาร เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับผลิตผลทางปศุสัตว์ของเกษตรกรไทย ณ พิพิธภัณฑการเกษตรเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว อ่างเคอคลองหลวง จังหวัดปทุมธานี ■

กรมปศุสัตว์จัดพิธีไถ่ชีวิตโค

ภายใต้โครงการธนาคารโค-กระบือเพื่อเกษตรกร ตามพระราชดำริ ในงาน “มหกรรมเกษตรไทยก้าวสู่นาคต ด้วยศาสตร์พระราชา”

นายสัตวแพทย์สมชวน รัตนมังคลานนท์ อธิบดีกรมปศุสัตว์ มอบหมายให้ นายสัตวแพทย์ รักไทย งามภักดิ์ รองอธิบดีกรมปศุสัตว์ เป็นประธาน ในพิธีไถ่ชีวิตโค ภายใต้โครงการธนาคารโค-กระบือ เพื่อเกษตรกร ตามพระราชดำริ เพื่อถวาย เป็นพระราชกุศลแด่ พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร และสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวง โดยมี พันจ่าเอกประเสริฐ มาลัย ผู้อำนวยการ สำนักงานพิพิธภัณฑสถานเกษตรเฉลิมพระเกียรติ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว นายธีรวิทย์ ขาวบุผา

ผู้อำนวยการกองงานพระราชดำริและกิจกรรมพิเศษ นายอำพล วรทธิธรรม ผู้อำนวยการกองผลิตภัณฑ์ ปศุสัตว์ และเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง เข้าร่วมพิธี ในงาน “มหกรรมเกษตรไทยก้าวสู่นาคต ด้วยศาสตร์พระราชา” ณ พิพิธภัณฑสถานเกษตร เฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว จังหวัดปทุมธานี

ทั้งนี้ การไถ่ชีวิตโคดังกล่าว เป็นโคเพศเมีย จำนวน 23 ตัว เพื่อนำไปช่วยเหลือเกษตรกรในพื้นที่ จังหวัดชัยนาท ซึ่งโครงการธนาคารโค-กระบือ เพื่อเกษตรกร ตามพระราชดำริ เป็นโครงการ ตามพระราชดำริ ของพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร ที่พระราชทานให้แก่กรมปศุสัตว์ ดำเนินการมาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2522 เพื่อช่วยเหลือ เกษตรกรให้มีโค-กระบือไว้ใช้แรงงาน และเพิ่ม ผลผลิตทางการเกษตร อีกทั้งยังเป็นการส่งเสริม อาชีพและสร้างรายได้ให้เกษตรกรต่อไป ■

กรมปศุสัตว์ ประกาศเจตนารมณ์ต่อต้านการทุจริต

“
HERO
OF THE TRUTH
ร่วมหยุดคอร์รัปชัน
”

นายสัตวแพทย์สมชวน รัตนมังคลานนท์ อธิบดีกรมปศุสัตว์ มอบหมายให้นายพงษ์พันธ์ ธรรมมา รองอธิบดีกรมปศุสัตว์ ในฐานะผู้อำนวยการศูนย์ส่งเสริมจริยธรรมและต่อต้านการทุจริต กรมปศุสัตว์ นำคณะผู้บริหารกรมปศุสัตว์และเจ้าหน้าที่กรมปศุสัตว์ จัดกิจกรรมต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบของกรมปศุสัตว์ ภายใต้แนวคิด “HERO OF THE TRUTH ร่วมหยุดคอร์รัปชัน” โดยมีสัตวแพทย์หญิงบุญนิภา จุลละโพธิ ผู้อำนวยการกองการเจ้าหน้าที่ เป็นผู้กล่าวรายงานถึงวัตถุประสงค์ และประกาศเจตนารมณ์ร่วมกันในการต่อต้านการทุจริตคอร์รัปชันทุกรูปแบบอย่างจริงจัง โดยปฏิบัติหน้าที่ราชการอย่างซื่อสัตย์สุจริตและประพฤติตนตามรอยพระยุคลบาท โดยน้อมนำพระราชปณิธาน “สืบสาน รักษา และต่อยอด” ศาสตร์ของพระราชาผู้ทรงธรรม ด้วยความมุ่งมั่นในประโยชน์อันสูงสุดของประเทศชาติและประชาชน

ทั้งนี้ ได้มีกิจกรรมมอบนโยบายงดรับงดให้ของขวัญและของกำนัลทุกชนิดจากการปฏิบัติหน้าที่ ทั้งในขณะก่อนหรือหลังปฏิบัติหน้าที่ที่จะส่งผลให้เกิดการทุจริตและประพฤติมิชอบ พร้อมทั้งมอบโล่เกียรติคุณ เพื่อยกย่องหน่วยงานที่ปฏิบัติราชการอย่างใสสะอาด เชิดชูเกียรติผู้ประพฤติปฏิบัติตนชอบด้วยความซื่อสัตย์สุจริตมีคุณธรรมจริยธรรมอันดีงาม ตามมาตรฐานทางจริยธรรม เพื่อเป็นต้นแบบในการปฏิบัติราชการที่ดีแก่ข้าราชการ ลูกจ้าง และพนักงานราชการของกรมปศุสัตว์ และรางวัลองค์กรคุณธรรมต้นแบบจากคณะกรรมการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ■

ข้อมูล : ศูนย์ส่งเสริมจริยธรรมและต่อต้านการทุจริต กรมปศุสัตว์
ภาพ/ข่าว : ศักดิ์สิทธิ์ จริยาเลิศศักดิ์ นักวิชาการเผยแพร่ปฏิบัติการ กลุ่มเผยแพร่ฯ สลก.

กรมปศุสัตว์ร่วมงาน “HERO OF THE TRUTH คนเกษตรโปร่งใส ร่วมใจหยุดคอร์รัปชัน”

นายสัตวแพทย์สมชวน รัตนมังคลานนท์ อธิบดีกรมปศุสัตว์ มอบหมายให้ นายพงษ์พันธ์ ธรรมมา รองอธิบดีกรมปศุสัตว์ ในฐานะผู้อำนวยการ ศูนย์ส่งเสริมจริยธรรมและต่อต้านการทุจริต กรมปศุสัตว์ พร้อมเจ้าหน้าที่ศูนย์ฯ เข้าร่วมกิจกรรม “HERO OF THE TRUTH คนเกษตรโปร่งใส ร่วมใจหยุดคอร์รัปชัน” โดยมี นายวิณะโรจน์ ทรัพย์ส่งสุข ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เป็นประธาน ในพิธีฯ พร้อมทั้งได้ประกาศเจตนารมณ์ในการ ต่อต้านการทุจริตของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และหน่วยงานในสังกัด โดยมีผู้เข้าร่วมกิจกรรม ร่วมกันแสดงออกเชิงสัญลักษณ์ในการต่อต้าน การทุจริต ณ ห้องประชุมกระทรวงเกษตรและ สหกรณ์ (ห้อง 115)

ทั้งนี้กรมปศุสัตว์ โดยนายพงษ์พันธ์ ธรรมมา รองอธิบดีกรมปศุสัตว์ ขึ้นรับมอบเกียรติบัตร องค์กรคุณธรรม ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 เนื่องจากกรมปศุสัตว์ได้รับผลการประเมินในระดับ องค์กรคุณธรรมต้นแบบ (ระดับสูงสุด) ■

นโยบาย No Gift Policy

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

เจ้าหน้าที่รัฐทุกคนไม่รับของขวัญและของกำนัล
ทุกชนิดจากคำกรปฏิบัติหน้าที่

เป้าหมายของนโยบายคืออะไร

34 คะแนน

ปี 2567 อันดับ 107/180 (ของโลก)

การทุจริตเป็นปัญหาสำคัญในไทย
สะท้อนจากคะแนน CPI ยังคงต่ำ
รัฐบาลจึงตั้งนโยบายไม่รับของขวัญ
เพื่อเป็นกิจกรรมปฏิรูปที่สำคัญ

ป้องกัน
การเรียกรับสินบน

ลดโอกาส
ผลประโยชน์ทับซ้อน

ยกระดับ
ITA ของหน่วยงาน

แนวทางการขับเคลื่อน 3 ป. สู่ กษ. โปร่งใส

ประกาศ
เจตนารมณ์ร่วมกัน

ผู้บริหารและเจ้าหน้าที่ทุกคนประกาศ
เป็น "หน่วยงาน NO GIFT POLICY"
และยึดมั่นในการปฏิบัติ

ปลูกจิตสำนึก

จัดกิจกรรมสร้างวัฒนธรรม

จัดกิจกรรมเสริมสร้างความรู้
และปลูกจิตสำนึก เช่น การอบรม
รณรงค์ หรือมาตรการในหน่วยงาน

ประเมินผล

จัดทำรายงานผลดำเนินงาน

เสนอผู้บริหารสูงสุด
และรายงานตามแบบฟอร์ม
ที่กำหนดไปยังสำนักงาน ป.ป.ท.

ข้อควรรู้ : ของขวัญและธรรมจรรยาต่างกันอย่างไร

ทรัพย์สิน/ของกำนัล
ที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติหน้าที่

**ห้ามรับทุกกรณี!
ปฏิเสธทันที!**

หากหลีกเลี่ยงไม่ได้
ต้องส่งมอบให้
หน่วยงานเป็นของ
ส่วนรวม

- มูลค่ารวมไม่เกิน 3,000 บาท (รับไว้ได้)
- มูลค่ารวมเกิน 3,000 บาท (ต้องรายงานตามแบบที่กำหนด)

NOTES: ต้องการรับแต่ละครั้ง
ต่อแต่ละโอกาส

ทรัพย์สิน/ของกำนัล ที่ให้ตาม
"ธรรมจรรยา" (เช่น ญาติให้,
เทศกาล, ไม่เกี่ยวข้องกับการงาน)

ติดต่อ : ศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริต กษ.
0-2629-9663

Facebook : ศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริต กษ.
Website : www.moac.go.th/anticorruption

แนวทางการขับเคลื่อนนโยบาย
No Gift Policy จากคำกรปฏิบัติหน้าที่
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2569
ที่มา : สำนักงาน ป.ป.ท.

E-Book : กษ. สุทธิ
ว่าด้วยเรื่องการรับทรัพย์สิน
หรือประโยชน์อื่นใด
ของเจ้าพนักงานของรัฐ
(กระทรวงเกษตรและสหกรณ์)

กรมปศุสัตว์ คว้รางวัล

Thailand Talent Award 2025 : Outstanding Research Organization

หน่วยงานที่ำวิจัยได้ยอดเยี่ยม โดดเด่น ในปีงบประมาณ 2568

นายสัตวแพทย์สมชวน รัตนมังคลานนท์ อธิบดีกรมปศุสัตว์ มอบหมายให้สัตวแพทย์หญิงนพวรรณ บัวมีรูป หัวหน้ากลุ่มพัฒนาวิชาการปศุสัตว์ เข้าร่วมงาน Thailand Talent Summit 2025 และรับรางวัล Thailand Talent Award 2025 : Outstanding Research Organization เป็นรางวัลหน่วยงานที่ำวิจัยได้ยอดเยี่ยม โดดเด่น ในปีงบประมาณ 2568 มอบรางวัลโดย ศ.ดร.นพ.สิริฤกษ์ ทรงศิวิไล ประธานกรรมการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัย และนวัตกรรม (กสว.) ณ ศูนย์ประชุมนานาชาติพีช (Peach) รอยัล คิลิฟ ปีช พัทยา จ.ชลบุรี

โดยภายในงานกรมปศุสัตว์ร่วมนำเสนอผลงานในรูปแบบโปสเตอร์ ได้แก่

1. การผลิตโมโนโคลนอลแอนติบอดีที่จำเพาะต่ออินตอเฟรอนแกมมาของโคและโปรตีนที่เป็นแอนติเจนของเชื้อ Mycobacterium bovis (M. bovis) ชนิด CFP-10 และ ESAT-6 เพื่อใช้พัฒนาชุดตรวจโรควัณโรคโคชนิด immunosensor โดย นายกรีศลย์ พรรคทองสุข สถาบันสุขภาพสัตว์แห่งชาติ
2. การจำแนกสายพันธุ์ไก่พื้นเมืองไทยโดยใช้ลักษณะทางสัณฐานวิทยาและเครื่องหมายดีเอ็นเอไมโครแซทเทลไลท์ โดยนางวโรชา จำปารัตน์ สำนักพัฒนาพันธุ์สัตว์
3. การพัฒนาผลิตภัณฑ์ซูเปอร์ดูโคชนิดผงด้วยการทำแห้งแบบโฝเมเมท โดยนายวุฒิชัย ลัดเครือ กองผลิตภัณฑ์ปศุสัตว์ ■

เปิดสถานพยาบาลสัตว์ง่ายขึ้น! ยื่นขอใบอนุญาตออนไลน์ได้แล้ว

ง่ายดีสำหรับผู้ประกอบการ
อำนวยความสะดวก ลดขั้นตอน
และประหยัดเวลาสำหรับผู้ประกอบการ

เริ่มต้นอย่างไร?

เริ่มใช้งาน 9 มกราคม 2569 เป็นต้นไป

สามารถยื่นคำขออนุญาตออนไลน์ได้ตั้งแต่วันดังกล่าว

เข้าสู่เว็บไซต์ BIZPORTAL.GO.TH

เป็นช่องทางหลักในการยื่นขอใบอนุญาตออนไลน์

 สอบถามข้อมูลเพิ่มเติม กรมปศุสัตว์ โทร. 0 2653 4444 ต่อ 4192

ไก่แม่ฮ่องสอน *Maehongson chickens*

ไก่แม่ฮ่องสอน

เป็นไก่พื้นเมืองของประเทศไทยที่พบเลี้ยงกันมาอย่างยาวนานในพื้นที่สูงและชนบทเกือบทุกอำเภอของจังหวัดแม่ฮ่องสอน โดยเฉพาะในกลุ่มเกษตรกรและชาวเขา เช่น กะเหรี่ยง มูเซอ และลีซอ ลักษณะโดยรวมคล้ายไก่ป่า จึงเชื่อว่ามีต้นกำเนิดมาจากไก่ป่าและเลี้ยงกันเพื่อบริโภคในครัวเรือนและจำหน่ายในท้องถิ่น อีกทั้งยังถูกใช้เป็น “ไก่ต่อ” สำหรับล่อจับไก่ป่าในอดีต

จุดเริ่มต้นสำคัญของการอนุรักษ์เกิดขึ้นเมื่อ สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวง เสด็จพระราชดำเนินเยี่ยมราษฎรในพื้นที่ภาคเหนือ และทอดพระเนตรเห็นไก่พื้นเมืองของชาวเขา จึงมีพระราชกระแสรับสั่งให้อนุรักษ์และขยายพันธุ์ไก่พื้นเมืองเหล่านี้ กรมปศุสัตว์จึงได้ดำเนินการสำรวจ รวบรวม และปรับปรุงพันธุ์ไก่พื้นเมืองภาคเหนือจนได้ไก่ 3 สายพันธุ์หลัก ได้แก่ ไก่ชี้ฟ้า ไก่ฟ้าหลวง และไก่แม่ฮ่องสอน

ต่อมาในปี พ.ศ. 2545 กรมปศุสัตว์ร่วมกับมูลนิธิโครงการหลวง ได้จัดตั้งฝูงอนุรักษ์ไก่แม่ฮ่องสอนที่ศูนย์วิจัยและบำรุงพันธุ์สัตว์เชียงใหม่ โดยคัดเลือกและปรับปรุงพันธุ์จากพื้นที่จังหวัดแม่ฮ่องสอน เพื่อเพิ่มสมรรถภาพการเจริญเติบโตและการให้ไข่ พร้อมทั้งอนุรักษ์ลักษณะประจำพันธุ์ไว้

ไก่แม่ฮ่องสอนได้รับการขึ้นทะเบียนเป็นพันธุ์สัตว์ของกรมปศุสัตว์อย่างเป็นทางการ เมื่อวันที่ 27 สิงหาคม พ.ศ. 2557 และปัจจุบันศูนย์วิจัยและบำรุงพันธุ์สัตว์แม่ฮ่องสอนเป็นหน่วยงานหลักในการอนุรักษ์และกระจายพันธุ์สู่เกษตรกรในพื้นที่สูง นับเป็นไก่พื้นเมืองที่มีคุณค่าทั้งด้านเศรษฐกิจ วิถีชีวิต วัฒนธรรม และความหลากหลายทางชีวภาพของประเทศไทย

เพศผู้

เพศผู้มีขนคอและหลัง (saddle) สีเหลืองเข้ม ขนลำตัวและหางมีสีดำ มีปุยขาวที่โคนหาง หงอนจักร ใบหน้าแดง แข็ง และปากมีสีดำหรือเทา มีขนตุ้มหูสีเหลือง ผิวหนังขาวอมแดง

เพศเมีย

เพศเมียมีขนลำตัวสีน้ำตาลกระเหลืองหรือสีน้ำตาลลายป่าทั้งตัว หงอนจักร ใบหน้าแดง ปากและแข้งสีดำหรือเทา มีขนตุ้มหูสีเหลือง ผิวหนังขาวอมแดง ■

พอดิยุมรายการ
“เจ้าเล็ก ครอบครัวปศุสัตว์”

วันอังคารที่ 18 พฤศจิกายน 2568
เวลา 10.00 น.

ผ่านช่องทาง
Facebook : กรมปศุสัตว์ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์
โดยทาง LIVE STREAMING

จัดทำโดย กลุ่มเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ สำนักงานเลขาธิการกรม กรมปศุสัตว์

นายสิริคุณพจน์ ใจดี พรหมปิ่น
อรรถกร ใสหงษ์
ผู้ดำเนินรายการ

นายปรัชญา ศิริวัฒน์นามนท์
ประธานบริหารบริษัท ของจกทอพีโอ จำกัด
แทรนเชียน

อิชย์ลลิตา เพ็ญศรีสวรรค์
ผู้ดำเนินรายการ

Ayam bangkok

บุกตลาดอินโดนีเซีย

เปิดประตู Soft power สู่ปศุสัตว์มูลค่าสูง

LIVE STREAMING

